

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

TABOR izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po D 10—, za ino-
skratvo D 15—, dostavljen na dom
D 11—, za izkaznice D 10—,
inštitut po dogovoru.

Naročila se pri upravi „TABORA“
MARIBOR Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon inštarb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prillik, desno. Tele-
fon št. 24. — Št. poštneokrajno
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
opira. — Rokopis se ne vračajo

TABOR

Naslov

Maribor, nedelja 11. januarja 1925.

Leto: VI. — Številka: 8.

Borza.

CURIH, 10. jan. (Izv.) Sklepní tečaj.
Pariz 27.73, Beograd 9.15, London 24.7550,
Prága 15.55, Milan 21.67, Newyork 517.10,
Dunaj 0.007275.

Položaj v Beogradu.

Politična tišina še traja. — Korektura pogodb z Italijo. — Bajram Cur v škripcu? — Baje so ga že ujeli.

BEOGRAD, 10. januarja. V političnem življenju ni zaznamovati nobene važnejše novice. Zastoj, ki je nastal vsled praznikov, še traja; pričakovati pa je, da bo koj po praznikih veliko živahnije in da se bo odprla prava volilna kampanja.

BEOGRAD, 10. jan. Naši izvedenci proučujejo besedilo v Benetkah sklenjenih in v Rimu priključenih novih pogodb z Italijo. V splošnem odobravajo delo naše delegacije, le na nekaterih mestih bi si želeli nekatere manjše, vendar pa pomembne korekture, da bi se preprečila poznejša nesporazumljenja. Izvedenci sedaj izdelujejo elaborat, s katerim bodo Italijanom pokazali, da bi izvedba konvencij na podlagi prepovršno izdelanega besedila običajla pred nepremagljivimi težkočami. Danes so se izvedenci iznova sestali k posvetovanjem in sicer v zunanjem ministrstvu ter pod predsedstvom dr. Rybara. Vsekakor bo

treba dosedanje besedilo brezpogojno popraviti.

PRIZREN, 10. jan. O kapitulaciji znanege albanskega rovarja in reparja Bajrama Cura so prišle nove vesti. Mož stoji pred izbiro: ali ga bodo usmrtili lastni ljudje ali pa bo padel v roke Ahmeda bega Zogu. Vsled tega je ponudil naši vladi, da se ji preda pod pogojem, če ne bo niti njega niti številnih njegovih tovarišev zadela kazen za neštete zločine. Naše oblasti pa njegove drzne ponudbe sploh niso vzele na znanje, o čemur je bil Bajram Cur že obveščen.

BEOGRAD, 10. jan. Vesti, ki jih je prejel notranje ministrstvo, potrjujejo, da je Bajram Cur v neprimoliki pribežal na naše ozemlje. Vlada je takoj odredila, da so ga imele zasledovati posebne patrolje Glasom še ne potrjenega poročila z meje, ga je neka patrolja že ujela živega.

Oster ukrep proti politikujočim dijakom.

BUKARESTA, 9. jan. Vseučiliški senat v Jassyju je sklenil, da za vedno izključi z univerze v Jussyju 150 visokošolcev, ki so člani »Zveze krščanskih dijakov« in kateri so vprizorili znano stavko ter pometali neljube jim profesorje na cesto.

Nesreča na Črnem morju. — 28 švedskih mornarjev utonilo.

BUKARESTA, 9. jan. Po vesteh iz Konstancije je švedski parnik »Hansgesa« ki je plul iz Carigrada v Novorosijsk, zadel med potjo na mino in utonil. Posadka, ki je štela 28 oseb, je s kapitanom vred izginila pod valovi.

Resna beseda vsem narodnim volilcem.

Slovenskemu narodu mariborskega volilnega okrožja je preveliki količnik novega propornega volilnega reda prinesel bolno razočaranje, da pri zadnjih volitvah nobena izmed pametnih narodnih strank kljub solidnosti njih programov in kandidacij ni dobila mandata, dočim je lista najmanjšega števila sposobnih kandidatov sicer prodrla pri volitvah, a vrnila se po razpustu narodne skupščine glede svojih uspehov praznih rok iz Beograda.

Zato so misleči politiki vseh prizadetih skupin kmalu po volitvah pripravljali ugodna tla nesebični ideji, da pri prihodnjih volitvah vse politične struje, ki ostanejo vsaka za sebe tudi v naprej posebne organizirane, strnejo svoje sile zaradi večjega skupnega uspeha ter je iz tega spoznanja prišlo med resnimi narodnimi skupinami mariborskega volilnega okrožja do sporazuma za skupno kandidatsko listo Narodnega bloka z dr. Ljudovitom Pivkom kot nosilcem. Za tega odličnega rušitelja Slovencev sovražne Avstrije in zaslužnega jugoslovanskega dobrovoljca kot nosilca liste Narodnega bloka so se vsi trezni narodni krogi tem lažje sporazumeli, ker hočejo z volitvo njegove liste vsemu svetu izjaviti, da lahko zahtevamo polno jednakoopravnost v svoji državi kot njeni graditelji v borbi zoper germansko stotletno nasilje, in ker tako nesebičnemu možu kot bodočemu svojemu poslancu pripisujejo jednako odločnost in nesebičnost v borbi za napredek mariborske-

ga volilnega okrožja tudi v narodni skupščini, kakor je isto pokazal na bojnem polju.

Ako bodo volilci vseh združenih narodnih skupin v vseh okrajih storili svojo polno dolžnost, izvoljeni bodo na listo Narodnega bloka za samostalno demokratsko, za samostojno kmetijsko in za narodno radikalno stranko sporazumno postavljeni sreski kandidati, katerim je za njih orijentacijo v narodni skupščini varovana polna svoboda v okviru skupnega državnepravnega programa. Ker so v Narodnem bloku združene organizacije po svojih poslanskih ustavotvorne skupščine sprejele vidovdanke ustave, smatrajo danes kandidati liste Narodnega bloka kot opravčeno tudi svoje zahtevo, da jim narod pri volitvah za polnohodno skopščino nakloni svoje zaupanje, da bodo kot poslanci skrbeli za točno uveljavljanje ustave tudi v dejanje zlasti glede organizacije mariborske in ljubljanske oblasti.

Kot borec za polno socialno pravičnost nasproti vsemu prebivalstvu in za pravo svobodoljubje naj bodoči poslanci Narodnega bloka sedejujejo na izravnanju vseh nesporazumljenj v državi in izvojujejo izpolnitev vseh opravičenih zahtev slovenskega in hrvaškega dela edinstvenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Kdor to iskreno hoče, bo volil dr. Pivkovo listo Narodnega bloka!

Razcepljenost — rak naše politike.

Maribor, 10. januarja.

Vedno jasneje se kaže, da ne bo zdravega političnega življenja, dokler sene bo parlamentarni sistem poenostavil. To se pravi: treba je odpraviti preveliko strankarsko razcepljenost združiti moči, ločiti duhove po osnovnih načelih, ki se ne izpreminjajo od leta do leta. Treba je voditi načelno, realno, pametno politiko. Na zapadu, kjer narodi že stotletja iščejo

pravo obliko demokracije, lahko vidimo, da se politična borba vrši pravzaprav le med dvema skupinama. V Ameriki žive zelo različni in baje tudi jako prebrisani ljudje, pa vendar nimajo veliko strank in manjše si ne morejo priboriti nobene važnejšega vpliva na javno življenje. Ves boj se odigrava med demokrati in republikanci. V Angliji se je po vojni začela pojavljati razcepljenost; pri pred-

zadnjih volitvah so zmagale tri stranke, nobena pa ni imela dovolj moči za neodvisno vodstvo politike, še preden je preteklo eno leto, so morale nove volitve parlament ozdraviti. Srednja stranka je bila potolčena, levica je morala prepustiti oblast desnici, ki je postala tako močna, da lahko nemoteno nadajuje tradicijsalno politiko. V Franciji je več strank, a malo jih je, ki bi bile organizirane po našem vzoru. Zato vidimo, da tam nastajajo razni karteli ali bloki: tačas vlada blok leveice, ki sloni na Herriotovi radikalno-socialni stranki in ki ga podpirajo tudi socialni demokrati. Njegov nasprotnik je Nacionalni blok (Poincare, Millerand i. dr.), v kateram so se zbrale stranke desnice. Na zunaj sta to pravzaprav dve programatično ločeni stranki, ki vsaka izmed njiju lahko vodi enotno politiko. Vemo, da je v levičarskem bloku več strank, toda skupina ima skoraj enotne nazore o osnovnih vprašanjih upravno, finančne socialne in mednarodne politike; isto velja o desnici. Tu ni mogoče govoriti o nezdravi strankarski razcepljenosti. Drugačne pojave sredujemo v deželah, ki so ali so bile podvržene vplivom nemštva. Sama Nemčija se bori z nenavadno strankarsko razcepljenostjo. Prav zadnji dnevi kažejo, kako mučno vpliva ta parlamentarna bolezen na politični položaj države. Vlada je neprestano v krizi. Država potrebuje močno, pametno, realno vlado, a Reichstag je razcepljen v celo vrsto strank, ki se pripravajo med sabo. Nelo-liko boljše je v Avstriji, toda Češko-slovaška in Poljska zelo trpite na posledicah parlamentarne bolezní, ki se od časa do časa nevarno razvname.

Če preidemo k našim razmeram, moramo ugotoviti, da trpimo na tej bolezni že od prevrata sem in da ni opaziti splošnega izboljšanja. Pri zadnjih volitvah je snubilo volilce 33 strank, izmed teh je 18 strank ostalo brez vsakega mandata. Letos ne bo nič boljše, kajli v nekaterih krajih so celo pristali iste stranke vložili dve listi.

Kdor ima globlji vpogled v politiko, kdor si je pridobil znanstvene pojme o parlamentarizmu in demokraciji ter pozna zgodovino parlamentarizma, se mora nad tem pojavom zamisliti kakor zdravnik nad težko boleznijo. Zato ponavljamo, preje ne bo zdravega političnega življenja, dokler ne bo ta parlamentarna bolezen ozdravljena.

Predvsem nekoliko načelnih opazk: Že izza časa inozemske akcije za osvobodjenje in ujedinjenje (Jugoslovanski odbor, kr. srbska vlada) se razvija naša državna politika v dveh smereh. Prva smer stremi k unitarizmu, njena dogma je državno in narodno jedinstvo. To je podobna smer, kakor so je borila sredi minulega stoletja v Italiji, kjer je bilo treba porušiti vrsto držav in odpraviti več dinastij, da je nastala ujedinjena, jedinstvena Italija. Slavna mesta kot Milan in Neapelj so izgubila svoj prestiž v korist Rimu, ki je bil svoje dni zasovražen bolj ko pri nas Beograd. Piemont je tedaj ujedinil Italijo in podrl partikularistične ograje. Sedaj gre v naši državi za ravno isti proces. Ta ima nasprotnika v sredožečni smeri, katera zagovarja deželni partikularizem, stremi po izgrdanji države na podlagi historičnih edinic, opirajoč se na vzgled predvojnje Nemčije, ali pa hoče celo razbiti državo in priklopiti posamezne dežele h kakli drugi državni konstelaciji, na pr. k eventualni podonavski konfederaciji, ki jo potrebuje nemški gospodarski imperijalizem.

To je bistvo naše parlamentarne in ustavne borbe in dokler ni rešeno to osnovno vprašanje naše države, bi bilo treba, da bi se volilstvo razcepilo samo v dvoje skupin: na eno stran pristati državne in narodne jedinstva, na drugo federalisti. Na eno oni, ki hočejo jedinstveno, modernim potrebam prilagojeno državo, upravno decentralizirano, fiskalno in zakonodajno pa enotno, unificirano. Na drugo tisti, ki bi hoteli imeti v vsaki historični pokrajini, nastali iz načela sovražnikov: »divide et impera«, poseben ministrski kabinet, poseben par-

lament, poseben upravni aparat itd., mogoče tudi svojega predsednika ali menarha.

Že ponovno je bilo videti, da se skuša politično življenje koncentrirati v dveh skupinah, toda proces očividno ne uspeva. Naša država je premajhna, da bi lahko posnemala vzorce velikih držav; posamezne pokrajine pa tudi nimajo tiste zgodovinske zaokroženosti, ki je pravni in politični pogoj za federacijo. (Tako na pr. vprašanje Banovine ali ujedinjene Hrvatske, vprašanje Slovenije, ki sploh ne pozna lastnega državnega prava, razmejitve med Srbi in Hrvati itd.) Ideja državnega in narodnega jedinstva se je pokazala zelo močno in si pridobila močne postojanke v vseh pokrajinah; sredotežna sila je izgradila ustavo in doseгла važne uspehe tudi pri razmejitvi s sosedi. Tako je boj proti nji zelo težak, če ne popolnoma brezuspešen. Ako bi ne bilo raznih administrativnih slabosti in prometnih pomanjkljivosti, ako bi prevalelo Srbe več zapadnjaškega duha in manj plemenskega egoizma in ako bi bila družba moralno zdravjša, bi bile federalistične in separatistične težnje skrčene na minimum. Vzlje vsem napakam in slabostim pa ta državni steber stoji trdno in neomajano sredi vrlinec strankarskih strasti in prehodnih političnih nasprotij in svet kot svetilnik čez vzburkano morje. Federalisti zaman iščejo tisto skupnost, enotnost v političnem mišljenju in v državotvorni akciji, ki bi utegnla postaviti njihovo borbo na trdna tla. Love se za oblaki, posegajo po nevarnem orožju kot so zveze z inozemskimi nasprotniki itd., nimajo pa moči, da bi se bili zedinili za enoten idejni in akcijski blok, za enotne ustavne, državnopravne in mednarodne smernice, za skupno kulturno in socialno ustvarjanje. Razcepljeni so v plemenske, pokrajinske, verske in razredne skupine, vsi skupaj pa zastopajo pretoklost, zakrivajoč si česlo pogleda pred sedanostjo in ne meče se za bodočnost, ki izvira iz realnih sil sedanosti, v katero so se ob velikem potresu svetovne vojne iztekle žile pretoklosti.

Že to daje verjetnost, da bo edino ideja narodnega in državnega jedinstva zmagala v bližnji bodočnosti. Vsled tega je nujno treba, da se okoli nje zberejo vse sile, ki so za to politično smer, da se izčistijo osebe, privedejo novi, sveži idejni toki in za vedno zavzrejo avstrijski, srbijanski in drugi mentaliteti. Že sedaj imamo pred sabo v se gradivo za veliko, močno stranko, v kateri bi morale izginiti vse manjše in večje stranke, vsi programi pretoklosti. Proti tej stranki bi nastala druga močna skupina, v katero naj bi se izlile opozicijske struje, kar pa je mogoče samo tako, da izginejo konfesionalne in druge razlike ter da se razni programi strnejo v širok enoten program.

Kedaj bo pri nas prišlo do tega, na vemo. Vsekakor bi tak prevrat pomenil duhovno revolucijo, ki pa je ne moremo pričakovati. Samo to vemo: energično je treba pobijati strankarsko razcepljenost in združevati sile. Snovanje majhnih stranic in katerij je karikatura parlamentarizma. Čemu je treba volilce zavarjati z 18 strankami, o katerih je že vnaprej videti, da bodo ostale brez mandata in tudi če si pridobe 2—5—10 mandatov, kaj bo? K večjemu bodo tuintam jeziček na tehniči dveh večjih strank, v celoti pa v napoto pravi načelni politiki. Kaj hočejo vsi ti politični desperati, ki pri nas vlagajo kandidatske liste. Za kaj jim gre? Ali menijo, da bodo oni prevrnili politični red ali predrugačili socialne razmere? Ali se morda norčujejo iz demokracije, ki dopušča take šale o resnih rečeh?

Toda to so le bolni pojavi v političnem organizmu, kakor pri človeka rane in gnoj. Vsled tega imajo svojo opravičenost. Dokler se ne bo pri nas začelo smotreno in velikopotezno delati za grupacijsko političnih sil, za koncentracijo tistih, ki so v osnovnih vprašanjih enaki ali vsaj zelo sorodnih nazorov, dokler bodo imele glavno besedo postranske raz-

like, osebne ambicije ali prazne, akademski teorije, tako doloo bo parlament v krizi. Dobro je, če pred volitvami mislimo tudi na to, na glede na stranko in stališče. Vsi hočemo zdravo, uspešno politiko. Zanj pa je treba združiti sile na podlagi realnih dejstev in idej, ki imajo narodno in občečloveško utemeljenost.

Volilno gibanje.

Srezka konferenca za Maribor desni breg.

Izvemši Dravsko dolino, se je vršila v petek 9. tm. pop. na Pragerskem. Zastopani so bili skoro vsi volilni kolidi. Sestavil se je podroben nadaljni načrt glede sestankov in podrobnega dela.

VOLILNI SHODI NARODNEGA BLOKA 11. JAN.

se vrše:
veliki javni shod v
Dol. Lendavi ob 11. uri; tam govore dr. Pivko, dr. Lipold, m. n. r. dr. Kramer, itd.;
v Črni ob 11. uri,
v Mežici ob 3. uri,
v Prevaljah ob 6. uri (naslopati kandidata Podlesnik in dr. Müller);
izven tega se vrše po vseh ostalih okrajih volilni sestanki, med drugimi:
pri Sv. Barbari v Halezah, v Zavrču in Moškancih (kandidata Dolničar in Vindič);
v Sv. Bolfenku na Kozu itd.

ZA SKLICEVANJE VOLILNIH SESTANKOV

imamo na razpolago vabila, v katerih se samo vpiše dan, ura, lokal in kraj. Organizacije in zaupniki, ki take tiskovine potrebujejo, naj nam naznanijo število.

Tajništvo Demokratske stranke, Maribor, Cankarjeva ul. 1.

Satanško sovraštvost mesto krščanske ljubezni

Je sejal klerikalno časopisje tudi ob Božiču in ob Novem letu, ko je ves svet vzklikal božje besede: Mir ljudem na zemlji... Baš te dni je dihal iz farovžev in s prižnice mesto Kristusove ljubezni smrtni dih sovraštvost; politični nasprotniki so se s prižnice ometavali z smrdljivim blatom. »Stražec« in »Slov. Gosp.« pa sta brizgala gnajnico iz farovških kloak. Tako delovanje mora izbrisati iz src našega ljudstva zadnje trohice srčne olike in blagosti. Gnušni napad noveletne »Stražec« na učitelja K. pri Sv. Jakobu v Slov. gor. mora osupniti pošteno mislečega človeka. Ta napad izvira nedvomno iz farovža, kjer so našli na podstrešju okostje novorojenčka. Da jih ni sram, imenovati se Kristusove namestnike, med tem ko opravljajo hudičev posel!

Poraz separatistov pri volitvah

In zmago Narodnega bloka je napovedal klerikalni »Slovenec« v svojem članku »Na poti do kratkotrajne diktature«, objavljenem 10. tm. V tem članku se pripoveduje, kako je odličen član opozicijskega bloka izjavil, da bo Narodni blok dobil pri volitvah večino. Pаметni slovenski narodniki črpajo iz tega nauk: vsak glas, ki ni oddan za Narodni blok, gre v zgubo odnosno v korist klerikalcem!

pan Drago Gobec, gimn. ravnatelj Ant. Jršinič, odvetnik dr. Ernest Kalan, odvetnik dr. Alojz Gorican in trgovec Franc Leskovšek, Pregledovalca računov sta odvetniški kandidat dr. Rudolf Dobovišek in trgovec Franc Leskovšek. Naše zadnje poročilo glede prevzeta hiše ni bilo popolnoma točno: hišo Deutsches Haus odn. hotel Union je prevzel v posest kurator razpuščenega društva »Deutsches Haus«, šale v četrtek 8. tm. je hiša končno prešla v last nove ustanovljenega društva »Celjski dom«.

— Slovenska dijaška zadruga v Pragi nam je ob Božiču ob priliki svojega petletnega obstanca poslala spominski list s sporočilom, da je s pomočjo slovenske javnosti dovršilo študij izmed podpirancev zadruga v dobi 1919—1924: 51 inženirjev, 37 zdravnikov, 14 umetnikov, 6 filozofov, 6 juristov.

— 99-letni kaznjenez. Sicilijanec Silvij Visconti je bil pred 45 leti obsojen na dosmrtno ječo. Ves čas je v temni San Stefano. Ko je nedavno dovršil 99. leto starosti, je sodišče sklenilo, da ga izpusti na svobodo. Starec pa je zaprosil, da sme še nadalje ostati v temni in je izrekel željo, da bi smel opravljati službo vrtnarja.

— Repatriacija ruskih beguncev iz Češkoslovaške. Glasov statistike sovjetske misije v Pragi je bilo v l. 1924 iz Češkoslovaške v sovjetsko Rusijo repatriiranih 1013 oseb, ruskih državljanov. Izven tega je dobilo 609 oseb viza za Rusijo in se je torej vrnilo v l. 1924 iz Češkoslovaške v Rusijo 1622 oseb.

— Zanimiva novost za helnike, ki trpe na reumi, gihtu in miasu. Kakor nam iz Pištana (ČSR) javljajo je že mnogo gostov oživel zimsko kopalniško sezono, akoravno so bili po leti vsi hoteli prenapolnjeni. Mnogim pa vzile nizkim cenam ni mogoče, da iščejo pomoči v kopalnišču samem. Ti bolniki lahko ležijo po najnovejši, od svetovnoznanih zdravnikov priznani metodi vse gori omenjene bolezni tudi doma zelo uspešno. V to svrhu se jemlje iz 70% vročih pištanskih vrelcev črna radioaktivna snov, ki na svoji zdravilni moči ničesar ne izgubi, ter se v obliki kocke ali kot gotov kompres razpošilja po celem svetu. Tudi v naših zdravniških krogih je ta enostavni in ceneni način zdravljenja že znan, ter se tega zdravljenja lahko poslužujejo tudi najsiromašnejši sloji.

— Mednarodna razstava moderne dekorativne in industrijske umetnosti. — Prihodnjo spomlad bo otvorjena sredi Pariza na enem najlepših prostorov mednarodna razstava dekorativne in industrijske umetnosti. Razstavljena bodo najrazličnejša dela, ki spadajo v stroke te vrste. Pokazalo se bo vse, kar se je na tem polju storilo novega. Razstavljaleci bodo imeli najširšo svobodo in jim bodo na razpolago vsa sredstva, da primerno instalirajo razstavljene predmete. Razstava bo odprta od aprila do oktobra. Izmed industrij, ki pridejo v poštev, navajamo samo nekatere: arhitektura, umetnost in industrija kamena, lesa, kovine, keramike, stekla, papirja, knjig, igrač, znanstvenih aparatov, godal, prometnih sredstev, obleke, mode, cvetlice, dišav, fotografij itd. Generalno tajništvo se nahaja v Parizu, Grand Palais, Porte C. Paris (8e).

— Anketo o krizi v lesni industriji in trgovini je sklical za 12. tm. minister za šume in rude dr. Zerjav. Na dnevnem redu so: kreditni problem ter carinska in tarifna politika. Povabljeni so zastopniki vseh interesovanih činiteljev.

— Novoletno iznenadenje za varšavske dame. Lepo in prijetno iznenadenje so doživele varšavske dame ob Novem letu, ko je 160 največjih konfekcijskih firm znižalo prodajne cene za celih 40%. Varšavski zgled je našel odziva tudi v drugih mestih Poljske.

— Novi vagoni na račun nemških reparacij. Iz Beograda poročajo, da je minister sobračaja naročil nadaljno partijo 200 tovornih in 200 osebnih vagonov za mednarodni promet na račun nemških reparacijskih plačil, da bo mogla Jugoslavija zadostiti naraščajočim zahtevam mednarodnega prometa.

— Angleški list v Pragi. V Pragi je pričel izhajati angleški tednik »English Wednesday«, za sedaj kot priloga »Narodnih listov«. Pozneje bo izhajal samostalno. Sotrudniki so samo Angleži.

— Tožbe proti Žebotu in Pušenjaku. Zoper bivšega poslanca Žebota je dvignena obtožba po § 103. srb. zak., proti Vladi Pušenjaku pa 18 tožb radi tiskovnih deliktov.

— Opozorilo vsem telefonskim naročnikom. V zadnjem času se čimdalje pogosteje pojavljajo slučajji, da se glede lastnikov posameznih telefonskih postaj ali glede naslovov telefonskih naročnikov vrše izpremembe, ne da bi bila o tem obveščena poštna direkcija ali terenski sekciji v Ljubljani in Mariboru.

Vsled ne javljenja izprememb pa obstaja nevarnost, da se izgubi evidenca zgrajenih telefonskih postaj in njih lastnikov, v glavnem pa je vsled tega zelo otežkočeno, da naravnost skoro onemogočeno točno poslovanje pri telefonskih centralah zaposlenega osebja. Zato je poštna direkcija primorana telefonske naročnike v njih lastnem interesu opozoriti na člen 15 telefonskega pravilnika, po katerem mora vsak telefonski naročnik spremembo naslova ali spremembo v lastniku postaje javiti poštini upravi (najsibo svoji telefonski centrali, terenski sekciji ali naravnost direkciji).

— Stoletnica rojstva Mavra Jokaja, največjega madžarskega romanopisca, bo 19. febr. t. l. V njegovem rojstnem mestu Komoranu se vrše velike priprave za veliko kulturno slavnost madžarskega naroda.

— Proslava sv. Save. Kakor prejšnja leta, tako bo pravoslavna cerkvena občina tudi letos častno proslavila praznik srbskega prosvetitelja sv. Save. Za dne 27. tm. pripravlja veliko prireditev v Götzovi dvorani, na kateri bodo nastopili razen Glasbene Matice in vojaške godbe tudi solisti tukajšnje opere. O prireditvi bomo prihodnje dni objavili še kaj več.

— Črtice iz slovenske zgodovine, literature in umetnosti. Tako je naslov seriji predavanj, ki jih namerava prirediti »Ljudska univerza«, da seznanijo širše občinstvo z razvojem Slovencev v preteklosti. Nismo narod slavne zgodovine, treba pa je, da poznamo temeljito tisto, kar je merodajno za njihov nadaljni razvoj. Že Ilirci so rekli: »Narod samo, koj si prošlost stuje, na sadašnjosti budućnost si snuje«. In resnično: brez zgodovine ni mogoče razumeti sedanosti, na sedanosti pa sloni vsa bodočnost. — Hvalevreden je tedaj namen »Ljudske univerze«, da v seriji predavanj predoči svojemu občinstvu razvojno linijo slovenske zgodovine od prvih začetkov preko kmetijskih uporov do prebujenja k zavestnemu narodnemu življenju. Nato bodo sledila predavanja o literaturi, umetnosti in o drugih panogah narodnega življenja. Prvo predavanje tega ciklusa bo v ponedeljek dne 12. jan. Predava znan naš zgodovinar g. ravnatelj M. Pirč. Naslov predavanja: »Pregled zgodovine Slovencev« priča, da bo predavatelj postal široko sliko slovenske preteklosti. Predavanje je posebno važno za širše občinstvo, ki ni imelo prilike, da bi dobilo pregled čez celotno zgodovino Slovencev. Predavanje se bo vršilo kot običajno v mali kazinski dvorani. Začetek ob 19.45. Vstopnina malenkostna.

— Ogromno zanimanje za koncert »Glasbene Matice«. Da je za ta koncert toliko zanimanja kot za nobeno drugo prireditev v našem mestu, priča to, da so za prvi koncert vse vstopnice razen stojišč razprodane. Dobe se tedaj samo še stojišča. Povdarjamo, da je bila dvorana razprodana že štiri dni pred koncertom. Na tem odlikovanju je treba »Glasbeni Matici« le častitati!

— Občni zbor prostovoljnega gasilnega in rešilnega društva v Mariboru se bo vršil dne 30. januarja 1924 v zborovalnici društva na Koroški cesti 11-12 ob 20. uri s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročilo ob bora; 3. blagajniško poročilo; 4. poročile pregledov računov; 5. določitev letne udnine podpornih članov; 6. nova volitve funkcionarjev; 7. slučajnosti. Če občni zbor ob določen uri ne bo sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih udov.

— Kaj je z uro v stolnem zvoniku? Prejeli smo: Ura v stolnem zvoniku se je morala ustaviti radi preureditve zvonišča. Stolnica ima namreč sedaj petere zvonov, torej enega več kakor pred vojno. Treba bo vsled tega tudi uro precej spremeniti, kar pa ni bilo mogoče, dokler niso bila tesarska dela gotova. To pa se je zgodilo šele pred par dnevi. — Gotovo je stolna ura važna naprava za občinstvo, kakor tudi za cerkev samo. Delo, da se ura uredi in bitje na nove zvonove prenese, je v teku, a bo trajalo še dober teden dni, predno se more dovršiti.

— Obrtno gibanje v Mariboru v mesecu decembru 1924. Objavljenih je bilo 9 obrti (2 trgovini z mešanim blagom Zinauer in Kragelj, 1 izdelovanje godbenih instrumentov Höfer, 1 trgovina z gumijem, stroji in strojnimi deli Antončič, 1 branjarija Čepel, 1 trgovina s sadjem Kondare, 1 sejmarstvo z galanterijskim blagom Ulbl, 1 trgovina z lesom Kokosehinec, 1 mesarska obrt podružnica Golob). Na novo prijavljenih

— Anketo o krizi v lesni industriji in trgovini je sklical za 12. tm. minister za šume in rude dr. Zerjav. Na dnevnem redu so: kreditni problem ter carinska in tarifna politika. Povabljeni so zastopniki vseh interesovanih činiteljev.

— Novoletno iznenadenje za varšavske dame. Lepo in prijetno iznenadenje so doživele varšavske dame ob Novem letu, ko je 160 največjih konfekcijskih firm znižalo prodajne cene za celih 40%. Varšavski zgled je našel odziva tudi v drugih mestih Poljske.

— Novi vagoni na račun nemških reparacij. Iz Beograda poročajo, da je minister sobračaja naročil nadaljno partijo 200 tovornih in 200 osebnih vagonov za mednarodni promet na račun nemških reparacijskih plačil, da bo mogla Jugoslavija zadostiti naraščajočim zahtevam mednarodnega prometa.

— Angleški list v Pragi. V Pragi je pričel izhajati angleški tednik »English Wednesday«, za sedaj kot priloga »Narodnih listov«. Pozneje bo izhajal samostalno. Sotrudniki so samo Angleži.

— Tožbe proti Žebotu in Pušenjaku. Zoper bivšega poslanca Žebota je dvignena obtožba po § 103. srb. zak., proti Vladi Pušenjaku pa 18 tožb radi tiskovnih deliktov.

— Opozorilo vsem telefonskim naročnikom. V zadnjem času se čimdalje pogosteje pojavljajo slučajji, da se glede lastnikov posameznih telefonskih postaj ali glede naslovov telefonskih naročnikov vrše izpremembe, ne da bi bila o tem obveščena poštna direkcija ali terenski sekciji v Ljubljani in Mariboru.

Vsled ne javljenja izprememb pa obstaja nevarnost, da se izgubi evidenca zgrajenih telefonskih postaj in njih lastnikov, v glavnem pa je vsled tega zelo otežkočeno, da naravnost skoro onemogočeno točno poslovanje pri telefonskih centralah zaposlenega osebja. Zato je poštna direkcija primorana telefonske naročnike v njih lastnem interesu opozoriti na člen 15 telefonskega pravilnika, po katerem mora vsak telefonski naročnik spremembo naslova ali spremembo v lastniku postaje javiti poštini upravi (najsibo svoji telefonski centrali, terenski sekciji ali naravnost direkciji).

— Stoletnica rojstva Mavra Jokaja, največjega madžarskega romanopisca, bo 19. febr. t. l. V njegovem rojstnem mestu Komoranu se vrše velike priprave za veliko kulturno slavnost madžarskega naroda.

— Proslava sv. Save. Kakor prejšnja leta, tako bo pravoslavna cerkvena občina tudi letos častno proslavila praznik srbskega prosvetitelja sv. Save. Za dne 27. tm. pripravlja veliko prireditev v Götzovi dvorani, na kateri bodo nastopili razen Glasbene Matice in vojaške godbe tudi solisti tukajšnje opere. O prireditvi bomo prihodnje dni objavili še kaj več.

— Črtice iz slovenske zgodovine, literature in umetnosti. Tako je naslov seriji predavanj, ki jih namerava prirediti »Ljudska univerza«, da seznanijo širše občinstvo z razvojem Slovencev v preteklosti. Nismo narod slavne zgodovine, treba pa je, da poznamo temeljito tisto, kar je merodajno za njihov nadaljni razvoj. Že Ilirci so rekli: »Narod samo, koj si prošlost stuje, na sadašnjosti budućnost si snuje«. In resnično: brez zgodovine ni mogoče razumeti sedanosti, na sedanosti pa sloni vsa bodočnost. — Hvalevreden je tedaj namen »Ljudske univerze«, da v seriji predavanj predoči svojemu občinstvu razvojno linijo slovenske zgodovine od prvih začetkov preko kmetijskih uporov do prebujenja k zavestnemu narodnemu življenju. Nato bodo sledila predavanja o literaturi, umetnosti in o drugih panogah narodnega življenja. Prvo predavanje tega ciklusa bo v ponedeljek dne 12. jan. Predava znan naš zgodovinar g. ravnatelj M. Pirč. Naslov predavanja: »Pregled zgodovine Slovencev« priča, da bo predavatelj postal široko sliko slovenske preteklosti. Predavanje je posebno važno za širše občinstvo, ki ni imelo prilike, da bi dobilo pregled čez celotno zgodovino Slovencev. Predavanje se bo vršilo kot običajno v mali kazinski dvorani. Začetek ob 19.45. Vstopnina malenkostna.

— Ogromno zanimanje za koncert »Glasbene Matice«. Da je za ta koncert toliko zanimanja kot za nobeno drugo prireditev v našem mestu, priča to, da so za prvi koncert vse vstopnice razen stojišč razprodane. Dobe se tedaj samo še stojišča. Povdarjamo, da je bila dvorana razprodana že štiri dni pred koncertom. Na tem odlikovanju je treba »Glasbeni Matici« le častitati!

— Občni zbor prostovoljnega gasilnega in rešilnega društva v Mariboru se bo vršil dne 30. januarja 1924 v zborovalnici društva na Koroški cesti 11-12 ob 20. uri s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročilo ob bora; 3. blagajniško poročilo; 4. poročile pregledov računov; 5. določitev letne udnine podpornih članov; 6. nova volitve funkcionarjev; 7. slučajnosti. Če občni zbor ob določen uri ne bo sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih udov.

— Kaj je z uro v stolnem zvoniku? Prejeli smo: Ura v stolnem zvoniku se je morala ustaviti radi preureditve zvonišča. Stolnica ima namreč sedaj petere zvonov, torej enega več kakor pred vojno. Treba bo vsled tega tudi uro precej spremeniti, kar pa ni bilo mogoče, dokler niso bila tesarska dela gotova. To pa se je zgodilo šele pred par dnevi. — Gotovo je stolna ura važna naprava za občinstvo, kakor tudi za cerkev samo. Delo, da se ura uredi in bitje na nove zvonove prenese, je v teku, a bo trajalo še dober teden dni, predno se more dovršiti.

Doma in po svetu.

— Smrtna kosa v Celju. V torek, dne 5. tm. je umrl v Celju baron Evgen Martens, konjeniški mažor belgijske armade v pok., v starosti 86 let. Pokojni je bil belgijski državljan ter je bival mnogo let v Celju. — V četrtek, dne 8. tm. je umrl po dolgi težki bolezni g. Branko Pečovnik v starosti 25 let. — V celjski javni bolnici je umrl v četrtek, dne 8. tm. g. Anton Skala, nadučitelj, v 66. letu starosti. N. v. m. p!

— Društvo »Celjski dom« v Celju. V svrhu prevzema in uprave hotela Union v Celju (preje »Deutsches Haus«) se je ustanovilo v Celju društvo »Celjski Dom«. Ker gre za važno občečloveško narodno ustanovo, je želeli, da bi pri društvu sodelovali vsi narodni krogi, bodisi kot redni člani z letno članarino po 120 din. Društvo je, kakor že rečeno, občečloveško narodna ustanova ter je po § 2 društvenih pravil osebna korist za posamezne člane v vsakem slučaju izključena, tako da društvo nikdar ne sme imeti značaja pridobitne družbe in da pripade društveno premoženje v slučaju razpusta mestni občini celjski. Kdor želi k društvu pristopiti, se naj javi pri društvenem predsedniku, tajniku ali blagajniku. Prvi odbor društva je sestavljen sledeče: predsednik Janko Lešničar, ravnatelj Zadrugne zveze, podpredsednik mestni župan dr. Juro Hrašovec, tajnik prof. Franc Mravljak, blagajnik trgovca Drago Sirec, odborniki vodju-

Dr. Oetker-jev
pecilni prašek

Dobi se povsod ali pa v tovarni JOS. REICH Maribor

— Radiopostaje se ne smejo postavljati brez dovoljenja poštne uprave. Po »Pravilniku o privatnih radio-telegrafskih in telefonskih aparatih«, ki je v veljavi od 1. junija 1924 in ki je bil razglašen v »Službenih Novinah« kraljevine Srba, Hrvata in Slovenaca št. 135 od 17. junija 1924 in »Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti« št. 62 od 10. julija 1924, se smejo zasebne sprejemne radiopostaje postavljati samo z dovoljenjem ministrstva pošte in telegrafa. Prošnje (prijava) za dovoljenje takih postaj, ki morajo biti napisane na posebnih, za to določenih tiskovnih, je treba predlagati preko pristojne direkcije pošte in telegrafa ministrstvu. Ako postavi kdo radio-aparate, preden dobi predpisano dovoljenje, bo po veljavnih zakonih kaznovan, aparate pa mu zapleni država. Zato naj se vsakdo, ki hoče postaviti radio-aparate, v lastno korist ravna po prej omenjenem pravilniku, ki ga lahko pri vsaki pošti dobi na vpogled.

Dopisi.

Kamnica pri Mariboru. Predlani smo si oddahnili, ko je izginil od nas osevražen tujec A. W. Imeli smo od takrat več mru. Zadnje čase se nam zdi, da je zopet začel iskati možnosti naselitve pri nas. Zakaj že nekaj časa se klati tod okrog in je v nedeljo ponoči med 10. in eno uro tako skandalozno kalil nočni mir, da je moral intervencirati obč. svetovalec. Mislimo, da ima občina dovolj razlogov, da izposluje ob oblasti njegov stalni izgon iz občine. Občinski organ pa se naj v bodoče pri uradnem postopanju poslužuje uradnega jezika, ne pa nemščine!

Mariborske vesti.

Maribor 10. januarja 1925

Podraženje v »Ljudski knjižnici«.

Doslej so se izposojevale knjige v »Ljudski knjižnici« za malenkostno pristojbino po 1—3 Din. Kljub vedno naraščajočemu obisku pa je dobila knjižnica od enega dne na izposoji komaj toliko, da je mogla za isti denar kupiti po eno ali dve novi knjigi, ki stanejo sedaj povprečno po 100 din. Revije kot Zvon, Dom in svet ali Nova Evropa pa stanejo z vezavo že do 200 Din. Izposojevalci pa so po večini še tako brezobzirni, da prav nič ne pazijo na knjige. Vsako uro je treba par izvodov izločiti za zopetno vezavo. Ko je knjiga desetih izposojena, je običajno že tudi raztrgana. To je pač dejstvo, s katerim mora žal vsaka ljudska knjižnica računati. Da se trpežnost vsaj kolikor mogoče podaljša, se knjige odslej vežejo cele v platno. Vse to pa napravlja knjižnici ogromne izdatke, med tem ko zasebna podpora vedno bolj pada. Čeprav knjižničarji z veliko požrtvovalnostjo zastoj sodelujejo, so vendar veliki izdatki tudi pri upravi n. pr. razsvetljava, kurjava, postrežnica, najemina, oprema za katero je izdala knjižnica samo v decembru čez 5000 Din. Vse to je prisililo vodstvo knjižnice, da je izposojenino s 1. jan. nekoliko povišalo, da krije saj nekaj izdatkov, ki so znesli preteklo leto čez 70.000 Din., tudi z izposojnino.

Učite se strojepisja in stenografije! Zasebni učni zavod ANT. RUD. LEGAT, Maribor, samo Slovenska ul. 7, tel. 100

pa je bilo 22 obrti: 1 krojaška (Ignac Božič), 1 šiviljska (Josipina Grgič), 3 trgovine oz. sejmarske za manufakture (Marija Geč, Roza Vidmar in Ante Pučič), 1 trgovina s papirjem in galanterijo (Marija Slamič), 1 urarska obrt in 1 trgovina z urami ter zlatarstvo itd. (Srečko Kneser), 1 trgovina s sadjem (Barbara Mažera), 2 trgovini z gumijem, stroji in strojnimi izdelki (Anton Antončič in Josip Moravec), 6 trgovin z mešanin blagom (Ivan Penko, Jožefa Sparovič, Josip Košir, Alojz Moran, Marija Lah, Franc Stibler) 2 mesarski obrti (Mihail Hari, Anton Verbovšek), 1 reekspekcija poštnih paketov in trgovska agencija (Karel Tiefengruber), 1 tekstilna tovarna (Schonsky & Loeb), 1 zlatarstvo in posrebrarstvo (Alojz Stumpf).

Novi tečaj za strojepisje, stenografijo, knjigovodstvo in srbehrvaščino (tudi posamezni pouk) začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 3. febr. tl. Vpisovanja, pojasnila in prospekte v Specialni trgovini s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefona 190. Nobene podružnice!

Pravoslavno silvestrovo bodo proslavili tukajšnji pravoslavni v Grajski kleti ob koncertu »Dravec« in v neprisliljeni domači zabavi.

Zadruga izvoščkov in voznikov je v svojem rd. obč. zboru dne 9. jan. 1925 izvolila za načelnika g. A. Uranjek in namestnika g. I. Nemec. Opozarja se, da se zadružne doklade in pristojbin plačujejo pri načelniku zadruge, ravno tako prijave prisilajajo.

Večerni tečaj za šivanje oblek. — Slovensko žensko društvo, odsek za pospeševanje domače obrti, prične z večernim tečajem za šivanje oblek 13. tm. ob 17. uri v drž. ženskem učiteljskem Zrinjski trg. II. nadst. Tečaj se vrši ob torkih in petkih od 17. do 19. ure. Prijave se sprejemajo pri g. Zlati Božič v Slov. ulici ali pri večernih tečajih, kjer se dobe tudi natančnejša pojasnila.

Iz policijske kronike. Minulo noč in danes dopoldne so straže vložile 19 prijav, ki se tičejo raznih policijskih prestopkov, med njimi pa so tudi tri manjša tatvine. — S. A. je policija aretirala in izročila sodišču, ker ga resno sumijo, da je pri več hišah ukradel kure. — B. L. je prijavil da mu je nekdo ukradel iz površka v neki kavarni listnino, v kateri je imel razne važne listine. — N. M. v Frankopanovi ulici je neznan tat ukradel iz zaklenjenega podstrešja več ruhih in perila, vsega skupaj za 500 din. — Ludviku S. je bil ukraden iz pralnice vzdan železni kotel. — Tvrčki Džamonja in tov. je nekdo ukradel od drevesnice na Teznu 3 metre žične ograje.

Po ceni meso. Dne 12. t. m. od 8. ure naprej se bo na prosti stojnici pri mestni klavnici prodalo približno 250 kg volovskega mesa po ceni din. 19. — za 1 kg. Prodaja samo konsumentom v množinah po 1 do 2 kg.

Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih v mestnem okolišu mariborskem od 1. do 7. jan. Treb. tifus ostane 1. Škrlatinka novih 1. Difterija ostalo 1. novih 1, umrl 1, ostane 1. Ošpice ozdravel 1. Trahom ostali 4.

Odsek za zgradbo Sokolskega doma v Mariboru je sprejel v zadnjih dnevih naslednja darila: g. veliki župan dr. Pirkmaier je daroval namesto vstopnine na Silvestrovo 50 din. Družbica Sokolov, združena v kegljaškem klubu je vposlala svoj prvi prispevek 10.000 din. Kumi in kumice ter ostala družba ob priliki krsta malega Sokoliča Rado Levarda znesek 680 din. Vsem darovalcem stotera hvala s željo, da bi se zbralo kolikor mogoče mnogo sokolskih kegljarskih družb in da bi se vršilo prav mnogo

krstov v sokolskih rodbinah. Zdravo! — Odsek!

»Kavarna »Bristol« igra dnevno prvovrstni salonski kvartet Pessek, Bogat spored z najnovejšimi atrakcijami.

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Sobota, 10. jan. »Pri treh mladenkah«. Ab. D (kuponi).

Nedelja, 11. jan. »Trubadur«. Ab. C (Kuponi).

Ponedeljek, 12. jan. Zaprt.

Nastop gospoda Pfeiferja v opereti »Pri treh mladenkah«. Dones v soboto, 10. tm. nastopi v opereti »Pri treh mladenkah« v vlogi detektiva Novotnega g. Pfeifer, član celjskega dramskega društva. Gospod Pfeifer je že z nastopom v Celju v tej vlogi dosegel lep uspeh.

»Trubadur«. V nedeljo 11. jan. se ponovno vprizori ena najpopularnejših Verdijevih oper »Trubadur«, ki je dosegla pri nas pri vseh dosedanjih vprizoritvah izvanredno lep uspeh. Predstava se vrši za ab. C (kupone).

Kultura in umetnost.

Razstava slovenskega portreta. Narodna galerija hoče nadaljevati nazorno proučevanje naše umetnostne preteklosti, ki ga je pričela pred dvema letoma z veliko zgodovinsko razstavo slovenskega slikarstva. V programu ima niz historičnih razstav posameznih dob in panog umetnosti, ki naj omogočijo podrobnejši pogled v preteklost naše tvorbe. Kot prvo točko tega programa hoče Narodna galerija spomladi 1. 1925. urediti veliko razstavo slovenskega portreta, ki naj obsega dobo od začetka 17. stol. do danes. Da bo mogla izvršiti svoj namen z dobrim umetniškim uspehom, potrebuje vsestranske pomoči in sodelovanja z dejanjem in nasvetom. Zato se obrača na slovensko javnost s prošnjo, naj ji javi nahajališča za razstavo primeren portretov brez ozira na provenienco; lastnike takih del pa prosi, naj ji javijo njih število in velikost ter naslov portretiranca. Ko bodo na ta način zbrani podatki o materialu, bo Narodna galerija z ogledom na lieu mesta izbrala za razstavo važna dela in prosi že danes lastnike, naj jih z ozirom na veliko kulturno vrednost njenega podjetja posodijo; obvezuje se, da jih brez poškodbe in pravočasno vrne lastnikom. Vsi podatki in priglasitve naj se naslovijo: Narodna galerija, Ljubljana, Solski drevored.

Planinski Vestnik. Izšla je prva številka XXV. letnika priljubljene časopisa naših planincev, ki napreduje vsebinsko in tudi po vnanosti od leta do leta. Na uvodnem mestu prinaša dr. Tomiškov članek »Motivi pravaga planinstva«, dostojen uvod v nov letnik. — Nato slede: nadaljevanje »Plezalnin tur v kamniških - Savinskih Alpa« od pokojnega dr. Juga, zanimiv Aljažev prispevek »Pastir Jožef Jakelj«, Mlakarjev potopis »Hochalm-pitze«, ter inž. Potočnika potopis »V visokih Tatrach«. Zanimiv in bogat je tudi drobšč. Stavilki sta priloženi sliki »Peričnik v ledni« in »Vernar«. Toplo priporočamo.

Gospodarstvo.

Oddaja gradbenih del za razširjenje in podaljšanje stare obale v Gružu se bo izvršila potom ofertalne licitacije pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu dne 24. januarja 1925. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Zanimivosti.

Čez 100.000 let bodo dnevi daljši. Ameriški profesor Braun je izračunal, da bo dan na zemlji postajal tekom časa vedno daljši. Vendar pa ne bo noben čitatelj zavidal poznih potomcev, ki bodo čez 100.000 let uživali blagodati daljšega dneva. Tekom 100.000 let bo namreč zrasel dan za eno celo — sekundo. Profesor Braun meni, da je to razkritje ena največjih pridobitev sodobne matematične astronomije, kar mu radi verjamemo, žal da to razkritje za praktično življenje prav nič ne pomeni.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 35

— Da, draga moja, — je govoril nekoliko zmeden, — moja duša in srce sta v vaši oblasti; so pa tudi vezi, ki niso tako slovesne, vendar pa sladke in trajne. Na mesto da bi skupno delila muke in nevolje, deliva rajši skupno veselje in slast. Izogniva se verigam, ki bi naju često tiščale prav radi tega, ker so neolčljive. Dovolite, da iščeva srečo v takem odnosu, ki nama že v naprej jamči za njo, ne pa v zvezi, ki bi nama utegnila prinesiti razočaranje in trpljenje.

Tu je Maurice umolknil; ganil ga je izraz težke bolesti, ki se je pojavila na Marijinem obrazu.

Marija Saillandier je dvakrat odprla usta in dvakrat zanemela. Slednjič je zašepetala, da jo je jedva bilo čuti:

— Ne razumem, kaj hočete od mene.

— Nudim vam neskončno, nesebično ljubezen.

— Ali je to ljubezen, ki jo obljublja soprop soprog?

— Ljubezen, ki jo nudi ljubimec ljubici.

— Mar naj postanem vaša ljubica?

— Da, za vse življenje, draga moja. moj največji zaklad na svetu! Če se bo čeva ljubiti, ali je res treba, da duhoven pove pred nama: »bodite eno«. Kako žalostno je življenje, ki ste ga imeli dotlej kolika puščoba in kako malenkostna nagrada za vaše delo. V bodoče vas ne bo morila nobena skrb. Vedno se boste lahko zavedali, da je kraj vas srce, ki utriplje skupno z vašim srcem, ki odgovarja na vsako njegovo bolesto ali radost. Hitro vam bodo minevali dnevi, ker boste željno pričakovali trenutek najinega tajnega sestanka, a slast bo še tem večja, ker bo vse ostalo najina skrivnost. V bodoče vam ne bo treba delati radi kruha, temveč le zato, da se razvedrite.

Marija je urno dvignila glavo.

— Kaj naj storim, — je rekla Mauriceu — da bi lahko živele brez dela?

— Kaj, drago dete? Mari nisem jaz bogat, ali nimam krasnih dohodkov? Moja roka vam bo vendar zmerom odprta!

— Vi, vi mi tedaj nudite denar? — je vprašala delavka s čudnim glasom.

— Vse, kar imam, je vaše; ali boste še kaj premišljali spričo te ponudbe in si delali nepotrebno skrb?

— O, — je vskliknila Marija in bridko zaplakala — ali ni bilo dovolj, da ste me hoteli napraviti za svojo ljubimko; zdaj mi nudite še plačo! Ni dovolj da mi vzamete čast, temveč bi me radi kupili za denar kakor kako navadno pocestnico!

— Toda .. je jecal Maurice v zadregi.

Marija mu ni dala govoriti, temveč je nadaljevala odločno:

— Gospod Maurice, v nekaj minutah ste mi prizadejali več bolečin nego sem jih pretrpela vse življenje. Nimate razloga, da bi me smeli tako devati v nič in poniževati; najmanj pa sem pričakovala kaj takega od vas in to je tista nepopisna grenkost v moji bolesti. Res je, da so mi tudi drugi stivali ljubavne ponudbe in priznavali ljubezen — ali kaj je meni bilo do njih in njihovih ponudb? Oni, ki so mi govorili tako in me na ta način poniževali, so mi bili ravnodušni; nič mi ni bilo do njih. Razzdane mladeniče in izživete starce sem slušala porogljivo ali s pomilovanjem, ne pa z gnjevom in z žalostjo. Ali vi — vi, ki

sem si vas zamišljala tako nežnega in poštenega, vi, ki sem vas ljubila kakor brata, tudi vi ste mi pokazali naklonjenost edinole zavoljo tega, da bi me ložje zapeljali in upropastili! Rešili ste mi življenje samo zbog tega, da bi mi te življenje postalo prejalislej do obupa težko in zoprno. Rotim vas pri Bogu, g. Maurice, povejte mi, kaj sem vam storila? Nikoli nisem zahtevala, da mi posvečate med boleznijo kako posebno zdravniško skrb. Bila pa sem vam za vse hvaležna in čemu zdaj zahtevate od mene tako podlo plačilo? Bila sem mirna, zato pa tudi srečna. Ali ste prišli v ta namen, da spodite mir in srečo od mene? Čemu ste vzbujali v meni toliko neumnih nadej, ki se ne dajo uresničiti? Čemu ste me za nekoliko trenutkov povzdignili na toliko višino; ali za to, da bi me potem lažje vrgli globoko v prepad? Da, v tem prepadu pa ste razbili vsa moja sveta občutja! Vaša ljubezen? Vi mi govorite o ljubezni! Če je takšna vaša ljubezen, kolikšna šele mora biti vaša mržnja, vaš prezir?

Mladenka je obstala, si obrisala solze in nadaljevala:

— Toda, prosim vas, zakaj me prezirate? Ali zavoljo mojega siromašva ali radi tega, ker sem delavka? Če ne radi tega, kaj je potem vzrok? — Res je, da sem siromašno dekle, šivilja; ali s ponosom trdim, da sem poštena, da nisem nikoli storila nič nečastnega in nikoli ni bilo moje ime omadeževano s sinom. To ve vsak v mestu in bi bili morali tudi vi vedeti. Menda pa niste hoteli verjeti, kaj ne? Zakaj, če bi količkar verjeli, bi mi ne bili nudili za ljubezen — denarja! In zdaj se še čudite, da ga nisem sprejela; nemara še menite, da se bom nekaj časa obotavljala, hoteč se menda prodati za dražji denar! To, kar ste vi storili z mano, gospod Maurice, je vrlo žalostno, uprav okrutno. Sicer pa — če ste mi otehi življenje, ga lahko tudi vzamete. Opuščam vam. Z Bogom!

Ko je izrekla z onemoglim glasom te besede, je zamahnila z roko, češ, naj zdravnik odide. Skušala je vstati. Bila pa je silno slabotna in težka duševna bolesto ji je očitno še bolj zlomila moči. Z usten se ji je izvil lahen krik in hip nato se je zgrudila nezavestna.

»Prav ima,« je šepetal Maurice, ki ni bil nič manj bled ko šivilja, — jaz sem tepec, ki sem jo ubil. Da, tepec, kajti dekle je angelj, postopal pa sem z njo kot z dekletom, ki se javno prodaja. In vendar mi odpusča! O, sedaj je moja sveta dolžnost, da jo rešim!

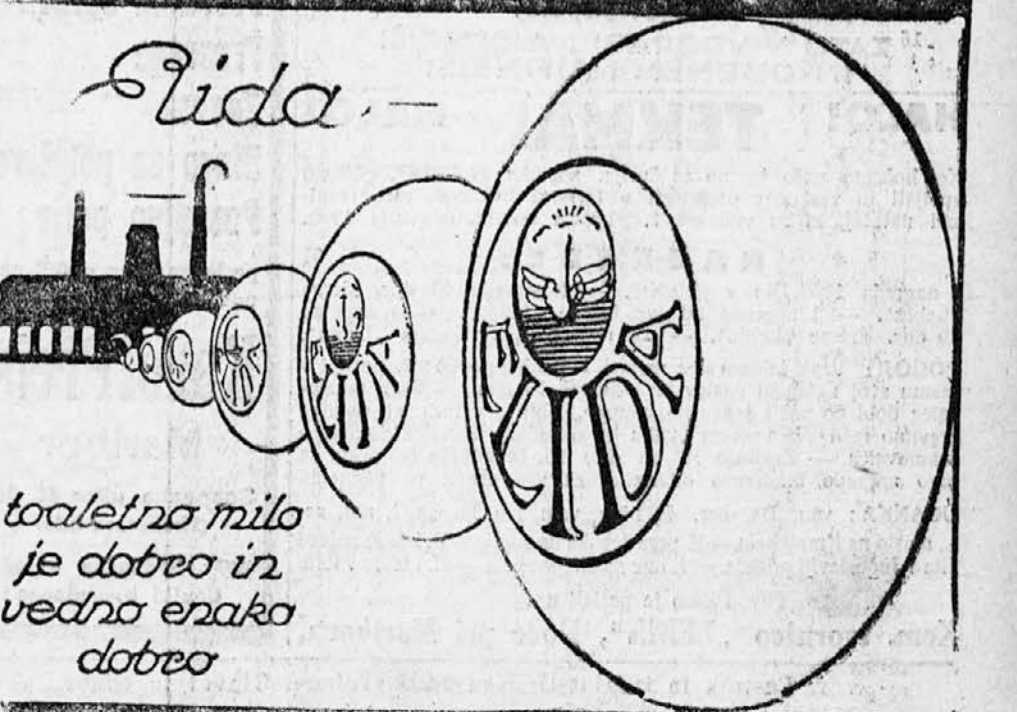
Mauricejevi odločnosti in prisotnosti duha se je poznalo, da je bil Maurice poprej vojaški zdravnik, ki je kljub švignju krogelj vestno vršil svojo dolžnost. Uporabil je vsa sredstva, da bi Marijo čimprej privedel k zavesti. Stavil ji je hladne obkladke na čelo in sence, pomolil ji je pod nos neko steklenico z dišečo tekočino.

Trud se je izpočetka zdel zastoj. Marija je imela zaprte oči, a srce ji je utripalo komaj slšno.

Maurice je že hotel obupati; zdajci pa je vsa zadržeta po životu, prsi so se začele dvigati, roke so opet postale gibčne, a na ustnih in obrazu se je pojavila lahna rdečica.

Ko je Marija odprla oči, je ugledala Mauricea Chesnela klečečega na kolenih. Dejal ji je s slabotnim glasom:

— Ali hočeš biti moja žena?

MALA OZNANILA.

Pohišstvo

Istakih izdelkov za spalne in ječilne sobe najceneje v zalogi Šercer in drug, Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 106

Mebirana soba takoj za oddati. Vprašati v gostilni Izlaker, Vojašniška ul. 10. 64

Kratek glasovir (Stutzflügel) za prodati. Einspielerjeva 26. 67

Nova, fina Jacket obleka po ceni na prodaj. Zidovska 1/1. levo. 69

Singer šivalni stroj, zelo dobro ohranjen, se po ceni prodaja. Ponudbe pod „H.K. stroj“ na upravo. 75

Konteristinjo, absolventko trg. šole, tudi začelnico pa le z odličnimi spričevali, prejme takoj Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev, Maribor. Osebn. predstave ob delavnikih od 15-16 ure v pisarni Stolna ul. 5, I. nad. 72

Mladi gospod ali dijak se sprejme na hrano in stanovanje. Isto tam se sprejmeta tudi dva gospoda samo na hrano. Naslov pove uredništvo. 3-1 59

Smoking obleka, elegantna, nova zelo po ceni na prodaj pri krojaču Bošnjak, Koroškeva ulica 2, dvorišče 70

Harcerji - kanarčki, samci in samice, pri M. Lah, Maribor. Glavni trg 4, dvorišče. 71

Proda se po nizki ceni: 1 dvoyprezna, močna, skoraj nova kočija, 1 velik glasovir, 1 otroški voziček, 1 otroški stolček, 1 bela marmornasta plošča, 2 m dolga, 1 srednje velika, skoraj nova salonska suknja, 1 površinsuknjič, skoraj nov, 2 boa za vrat, (lisice), 2 sokolski obleki-za naraščaj deklice kompletne, 1 železna peč s cevmi, 1 kopalna banja iz pločevine, 1 originalna slika (Salamonova sodba), 1 otroška mizica, Gregorčičeva ul. 12/II levo. 62

Ena nova moderna kredenca za sobo iz hrastovega lesa se prodaja. Vprašati: Ruski odbor, Poljska ulica kasarna, partere, levo. Za pogledat od 2-5 ure. 3-1 60

Za izdelovanje vsakovrstnih pletenin po ugodni ceni se priporoča strojna pletarna, Splavarska ulica 6. 2954 8-5

Zamenjam svoje 3 sobno stanovanje v gor. Gosposki proti 4-7sobnim. Ponudbe na upravo pod „Zamenjavo“. 49

Na prodaj fino batist žensko perilo, krasne večerne toalete, jumperji, vestje, obleke, plašči, čevlji, bluze, svileni šalji, moška zimska suknja, površnik, moška obleka, fina ročna dela, vaze, moka servisi, kozarci, podobne, stojala, srebrni predmeti, srebrna moška ura, zastori, namizna garnitura, gugalni stol, etažera in drugo. Koroška ulica 7/II. vrata 8. 51

Rodovitno posestvo, 3 velike njive, velik travnik, sadonosnik, zidana hiša, hlevi, klet, ugodno naprodaj. Pojasnila daje Sepec, Maribor, Grajski trg 2. 32 3-3

Le specialist zamore strokovno popraviti Vaše pisalne stroje!
Mehanik Ivan Legat
Prva specialna popravilnica pisarniških strojev.
MARIBOR, Vetrinjska ulica 30 telefon 434.
Zaloga novih ter rabljenih pisarniških strojev! 2978

Je li osvoboditev bolečin vredna ene poizkušnje?

Potem se ne toži! temveč pokušaj LEKARNARJA FELLERA ELSAFLUID. Imaš bolečine v obrazu? Na celem telesu? Muči li Te reumatizem, glavobol? Zobobol? Ako si preobčutljiv proti mrzlemu zraku. Ti bo trijanje z Elsafluidom olajšalo bolečine, Te okreplilo in osvežilo, Znotraj za želodec, pri krčih, bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Mnogo izdatneje in bolje delujoče kot francosko žganje, najbolje sredstvo te vrste! Z zavojnico in poštnino vred stane:

- 1 paket s 6 dvojnati. ali 2 spec. stekl. 62 dinarjev
- 2 paketa s 6 dvojnati. ali 2 spec. stekl. 96 dinarjev
- 3 paketi s 12 dvojnati. ali 2 spec. stekl. 130 dinarjev
- 6 paketov s 18 dvojnati. ali 6 spec. stekl. 240 dinarjev

Naročila naj se natančno naslove na:
EUGEN V. FELLER, lekarnar v Stubici Donji, Elsatrg 201, Hrvatska
Za dopolnitev paketa priporoča se: ELSA-KROGLJICE, milo odvajalno sredstvo z dobrim uspehom. ELSA-RIBE OLJE krepi slabe otroke in odrasle.

KAVARNA „FRANKOPAN“

ojačen salonski orkester z Bar programom. Po daljšana policijska ura. Najboljša dalmatinska vina kekor tudi specialna vina v steklenicah, po 15-20-30 Din. Cenj. gostom je klubska soba na razpolo. 1707

Za obilen obisk se priporoča
Ivan Kokol.

NA OBROKE.

Manufakturo in konfekcijo, obleke po meri za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice proti ugodnemu odplačavanju na obroke dobite edino-le pri tvrdki 17
Davorin Johan in drugovi družba z o. z.
MARIBOR, Vojašniška 2, pisarna Gregorčičeva 1.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da prodajam od 12. januarja 1925

1. meso po Din 14'15

v moji mesnici za Rotovžkem trgu (občinska mesnica). Spoštovanjem

Ljudevit Vlahovič mesar 73

Leseno pohišstvo
Zelezno pohišstvo
Tapetn. pohišstvo
Pisarn. pohišstvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavese 1213
Blago za pohišstvo
Posteljno perje
po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohišstva
Karol Preis
Maribor
Gosposka ulica št. 20 (Pirhenova hiša)
Svoboden ogled
Ceniki brezplačno!

Flor nogavice
Din. 38'
Anica Traun, Maribor
Grajski trg 1. 2177

Pristopajte k Jugoslovnski Matici.

Specerijska trgovina

Ta znak jamci
za kakovost

Liter najboljšega vina 10 Din

Zdrava konkurenca je najbolj učinkovit boj zoper druginjo, kar dokazuje vsakodnevni naval na **Valjakov vinotoč** v Cafovi ulici 1 (prejšnji Marib. bioskop). Točjo se pristna dalmatinska in štajerska vina ter izvrsten sadjavec v lokalu in čez ulico po najnižjih cenah. — Poskusite, videti bode, da ni pravljica, ampak čista resnica. 76

Volna, trikolaža, perilo, nogavice, dežnike, palice, kovčke, ročne torbice, parfumerija, galanterija, drobnina, igrače, žoiske potrebščine itd.
Vse potrebščine za šivilje in krojake po najnižjih cenah.
GASPARI IN FANINGER, MARIBOR
Aleksandrova cesta št. 23

Tovarna kanditov

Fr. Rozman & Co.
Maribor, Aleksandrova c. 57
priporoča svoje priznane dobre bonbone 88

Naznanilo preselitve.
Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem preselil mojo delavnico iz Dravske ul. 10 v **Gosposke ulice št. 37** ter se najtopleje priporočam 42
RAJKO ZOTTER
krojač
MARIBOR, Gosposka ul. 37

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica
r. z. o. z.
Maribor, Frankopanova ul. 2
obrestuje vloge 8-10% po dogovoru tudi najmanjše od 8-10% invent. več.
Daje stalne blagovne kredite proti nizki obrestni meri 6-10% za nakup robe direktno pri trgovcih. — Odplačila blagovnih kreditov mesečno samo pri zadrugi. 2434

Prispel je
Ljutomerčan
(Mali rizling) lastnega pridelka v najfinejši kvaliteti. Priporočam tudi vse vrste pristnega domačega žganja, finih ljutomerskih jabolk in sadjevca.
Matko Seršen, Maribor Koroška cesta št. 39

ČAJ PRI ZIMSKEM ŠPORTU
ČAJNA ROČKA
popolni!
16 ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI IN OBENEM NAJFINEJŠI
HALO! TEKMA! HALO!

Ker hočemo našo kremo za čevlje, znamka „LEBIN“, obširno vpeljati in vsakogar prepričati o izvrstni kvaliteti, smo razpisali natečaj, ki se vrši od 1. januarja do 15. februarja 1925.
NAGRADE: 61
1 nagrada 1000 Din v gotovini. — 1 nagrada 40 duc. kreme „Lebin“. — 1 nagrada 20 duc. kreme „Lebin“. — 1 nagrada 10 duc. kreme „Lebin“. — 12 nagrad 1/4 kg kreme „Lebin“.
POGOJI: Vsak tekmovalac mora: 1. rešiti uganko; 2. poslati v pismu svoj natančni naslov ter priložiti 10 Din. — Vsak tekmovalac dobi po pošti 1 škatljo kreme „Lebin“, četudi ni uganke pravilno rešil. Na vsakem ovitku bo označena številka dotičnega tekmovalca. — Zrebalo se bo dne 15. februarja ter pride za prvo nagrado brzojavno obvestilo, za vse druge pa pismeno.
UGANKA: van, Ba, ber, E, Ljub, vem, No, Ija, va, I, naf, na, L. mesto na Kranjskem. — E. prva ženska na svetu. — B. kje se največ žita v Jugoslaviji pridelava. — I. ime moškega spola. — N. mesec v letu.
Pismo je poslati na:
Kem. tvornico „LEBIN“, Hoče pri Mariboru.